

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук
Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Цитогістологічна діагностика пухлин

Освітня програма	Лабораторна діагностика біологічних систем
Спеціальність	091 Біологія
Галузь знань	09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу

<u>1. Загальна інформація</u>	
Назва дисципліни	Цитогістологічна діагностика пухлин
Викладач (-і)	к.б.н., доц. Случик Ірина Йосипівна
Контактний телефон викладача	095 496 85 71
Е-mail викладача	kfa@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	90 год (3 кредити)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	щотижня
<u>2. Анотація до курсу</u>	
Дисципліна «Цитогістологічна діагностика пухлин» є нормативною навчальною дисципліною для студентів ОР «магістр» спеціальності 091-Біологія (Освітня програма «Лабораторна діагностика біологічних систем»). При вивченні цієї дисципліни студенти отримують теоретичні знання про морфо- та гістогенез новоутворень різних тканин та органів, які є підґрунтям для оволодіння методологією та методами їх лабораторної діагностики.	
<u>3. Мета та цілі курсу</u>	
Мета: згідно з сучасними уявленнями і досягненнями науки сформувати в студентів знання про морфо- та гістогенез новоутворень різних тканин та органів та принципи і методи лабораторної діагностики пухлин. Завдання: ознайомити студентів з основними завданнями і методами лабораторної і цитогістологічної діагностики пухлин.	
<u>4. Результати навчання (компетентності)</u>	
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: - правила техніки безпеки під час роботи з кислотами, лугами, вибухонебезпечними, отруйними і мутагенними речовинами, електрообладнанням; - правила взяття матеріалу для дослідження і доставки його в лабораторію; - морфо- та гістогенез новоутворень органів дихання; - морфо- та гістогенез новоутворень органів сечовиділення; - морфо- та гістогенез новоутворень органів травлення; - морфо- та гістогенез новоутворень статевих органів. вміти: - дотримуватись правил техніки безпеки, протипожежної безпеки, особистої гігієни, виробничої санітарії, асептики та антисептики під час роботи в профільних лабораторіях; - обробляти лабораторний посуд, проводити його дезінфекцію, стерилізацію, знезаражувати відпрацьований матеріал;	

- забезпечити якісний забір матеріалу, проб для різних лабораторних досліджень ; - дати трактування цитологічних, гістологічних досліджень; - трактувати морфологію елементів в різному біологічному матеріалі; - оцінювати та трактувати результати досліджень в залежності від патології, віку, та статі пацієнта.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			14		
Практичні заняття			16		
Самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірко вий		
2-й семестр	091 Біологія	I курс ОР «магістр»	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовний модуль 1. Пухлини органів дихання і травлення.					
Лекція 1. Загальні ознаки пухлин. Теорії розвитку пухлин. Загальні ознаки пухлин. Фактори розвитку. Класифікація злоякісних пухлин. Морфогенез пухлин. Теорія пухлинного поля. Теорія генетичних мутацій. Теорія вірусних онкогенів. Епігенетична теорія. Теорія відмови імунного нагляду.	Лекція	[1, 3,4]	Опрацю -вання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Лекція 2. Протипухлинний імунітет. Клітинні фактори імунітету. Гуморальний імунітет. Імунодефіцитні стани та новоутворення.	Лекція	[1-8]	Опрацю -вання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Лекція 3. Новоутворення органів	Лекція	[4,6,9]	Опрацю -вання	0	Згідно розкладу

дихання. Реактивні та передпухлинні зміни епітелію. Пухлини легень. Плоскоклітинний рак. Високодиференційована аденокарцинома.			лекції, 2 год		
Лекція 4. Пухлини системи травлення. Аденокарцинома шлунка. Недиференційований рак кишечника. Доброякісні епітеліальні пухлини печінки. Злоякісні новоутворення печінки. Пухлини протоків підшлункової залози. Ацинарний рак. Інсулома.	Лекція	[2,3,5,7]	Опрацювання лекції, 4 год	0	Згідно розкладу
Тема 1. Загальні ознаки пухлин. Теорії виникнення пухлин.	Практичне заняття	[1,4,6,10]	2 год	1-5	розкладу
Тема 2. Протипухлинний імунітет.	Практичне заняття	[1,4,6,10]	2 год	1-5	розкладу
Тема 3. Новоутворення органів дихання.	Практичне заняття	[2,3,5,7]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 4. Пухлини шлунка і кишечника.	Практичне заняття	[1,4,6,]	2 год	1-5	розкладу
Тема 5. Пухлини печінки і підшлункової.	Практичне заняття	[6,8,]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Змістовний модуль 2. Пухлини статевих органів і органів сечовиділення.					
Лекція 5. Пухлини передміхурової залози і яєчка. Доброякісні процеси. Злоякісні пухлини.	Лекція	[7,8]	Опрацювання лекції, 4 год	0	Згідно розкладу
Лекція 6. Діагностика пухлин шийки матки і матки. Передпухлинні стани. Пухлини шийки	Лекція	[1-4]	Опрацювання лекції, 4 год	0	Згідно розкладу

матки. Пухлини тіла матки.					
Лекція 7. Новоутворення органів сечовиділення і нирок. Сечовий міхур, нирки - доброякісні процеси. Епітеліальні та не епітеліальні пухлини. Метастатичні і вторинні пухлини.	Лекція	[2-8]	Опрацювання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Тема 6. Пухлини яєчка, передміхурової залози.	Практичне заняття	[1-6]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 7. Пухлини шийки матки.	Практичне заняття	[6,10]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 8. Пухлини нирки та органів сечовиведення.	Практичне заняття	[6,10]	2 год	1-5	Згідно розкладу

6. Система оцінювання курсу

<u>Загальна система оцінювання курсу</u>	<i>Поточний контроль</i> здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. <i>Модульний контроль</i> (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. <i>Семестровий (підсумковий) контроль</i> проводиться у формі екзамену. <i>Екзамен</i> – форма підсумкового контролю, яка передбачає
---	--

	перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Оцінка знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою:																												
	<table><tr><th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th><th rowspan="2">Оцінка ECTS</th><th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th></tr><tr><th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th><th>для заліку</th></tr><tr><td>90 - 100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr><tr><td>80 - 89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr><tr><td>70 - 79</td><td>C</td></tr><tr><td>60 - 69</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr><tr><td>50 - 59</td><td>E</td></tr><tr><td>26 - 49</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td><td>не зараховано з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>0-25</td><td>F</td><td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td><td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr></table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 - 100	A	відмінно	зараховано	80 - 89	B	добре	70 - 79	C	60 - 69	D	задовільно	50 - 59	E	26 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																										
90 - 100	A	відмінно	зараховано																										
80 - 89	B	добре																											
70 - 79	C																												
60 - 69	D	задовільно																											
50 - 59	E																												
26 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										
<u>Вимоги до письмової роботи</u>	Підсумкова письмова робота виконується у формі комплексної контрольної роботи. Білет містить 4 описові запитання.																												
<u>Семінарські заняття</u>	Кожне практичне заняття оцінюється в 5 балів, по 10 балів студент може отримати за написання комплексної контрольної роботи.																												
<u>Умови допуску до підсумкового контролю</u>	Студент допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав сумарно 25 балів і вище.																												
<u>7. Політика курсу</u>																													
<u>Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням модульно-рейтингової системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт.</u> Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.																													
<u>8. Рекомендована література</u>																													
1. Клінічна лабораторна діагностика. Практикум / Луцик Б.Д., Лаповець Л.Є., Порохнавець Л.Є. і ін.- Львів: Видавництво Тараса Сороки, 2011. – 288 с. 2. Коханевич Е.В., Ганина К.П., Суменко В.В. Кольпоцервикоскопия: Атлас. - К.: Вища шк. - 1997. - 50 с.																													

3. Посібник з клінічної лабораторної діагностики./Під ред. Денисюка В.Г./ К.: Вища школа, 1994. - 423 с.
4. Шабалова И.П. Цитологический атлас. Критерии диагностики заболеваний шейки матки. М.: 2001.
5. Вуд М.Э. Пал А.В. Секреты гематологии и онкологии. – М.: Издательство Бином, 2001. - 558 с.
6. Онкологія. /За ред. В.П.Баштана, А.Л.Одабашьяна, П.В.Шелешка - Тернопіль; Укрмедкнига, 2003.- 316с.
7. Онкологія: Підручник - 3-те видання, перероб. і доп./Б.Т.Білінський, Н.А.Володько, А.І.Гнатишак, О.О.Галай та ін.; За ред. Б.Т.Білінського - К. Здоров'я, 2004. - 528с.
8. Алгоритмы современной онкологии. /Под редакцией Щепотина И.Б., Бондаря Г.В., Ганула В.Л. - К.: Книга плюс- 2006.
9. Бойко Т.Л. Клінічні лабораторні дослідження: підручник.- Київ: Медицина, 2010.- 352 с.

Викладач _____ доц. Случик І.Й.